

TRIEBUNA

Magyarországi románok szócsove — Organ de afirmare al Românilor din Ungaria

Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redacția și administrația:
Kolozsvár—Cluj, Str. Deák Ferenc-utca 36. Telefon: 17-49

Căsuța poștală Nr. 3.

Consiliile județene,

orașenești și sătești încep a lua ființă prin numirile făcute de ministrul de interne, prefect și prim-prefet.

Azi-măine, în scurtă vreme, vor fi convocate, se vor constitui și își vor începe activitatea în cadrele stabilite de legea administrativă.

După cum se vede și din ziarul nostru au fost numiți consilierii — și români, puțini la număr și fără a ține socoteală de proporția numerică a locuitorilor de origine etnică română — din județele, sau orașele respective.

Mai mult. Nu vedem o metodă, sau un sistem nici chiar în numărul redus de numiri dacă ne uităm la numărul variat de consilieri români — pe județe, sau orașe.

Se vede, că guvernul — a lăsat această chestiune la voia conducătorilor localnici, căei numai astfel s'a putut întâmpla, că într'un județ au fost numiți mai mulți, într'altul mai puțini consilieri români — fără nici un criteriu.

Fie vorbă de consiliu — constituit prin membrii numiți, fie prin alegeri — totuși există un joc al cifrelor — care se apropie aproape întotdeauna de procentul populației etnice respective din acel teritoriu, sau localitate.

În alegeri — se mai întâmplă abateri — acestea însă sunt rezultatul influențelor ce sunt inerente, — în cazul când se constituie însă un consiliu din membrii numiți — abaterea dela cifre — are alte cauze, în a căror examinare acum nu vrem să intrăm.

Constatăm însă în mod obiectiv — că este o greșală — a lăsa che-

știunea reprezentării în consilii — la voia întâmplării, când în corpurile autonome administrative se face mai mult o muncă, o activitate gospodărească și când numai de acest criteriu trebuie să se țină seamă.

Numărul redus — ce ni se dă — nu corespunde numărului populației noastre, care și ea contribuie la greutatea fărăi cu munca sa.

Poporul nostru e un popor de ordine și respectuos legilor — dar în același timp este jelos pe drepturile lui și la care ține.

În Kolozsvár-Cluj avem români: avocați, profesori, meseriași, țărani, plugari, 2 teologii cu profesorii lor, canonici, consilieri eparhiali — toți atâția fruntași de care trebuia să se țină seamă.

În Marosvásárhely-Tg.-Mureș — nu s'a numit un singur consilier român, când acolo asemenea avem români — avocați, 2 protopopi, meseriași, etc.

Dacă nu s'ar fi lăsat pe mâinile localnicilor această delicată chestiune — desigur s'ar fi ținut seamă de realitățile — care există și care nu pot așa de ușor trecute eu vederea.

Între astfel de împrejurări rolul nostru în aceste consilii județene și orașenești formate așa cum s'au format, — este numai de ale asistat și supraveghea, ca interesele obșesti — în care vom stărui să fie înglobate și cele ce ne privesc în special pe noi — să fie salvate și păzite.

Vom ridica cuvântul numai atunci — când v'om observa — că se încearcă abateri dela linia pe care și noi o urmărim: legea și dreptatea.

Numiri de consilieri județeni și municipali

După cum am arătat într'un număr al ziarului nostru — astăzi consilierii județeni și municipali nu se aleg, ci în baza ordonanței Consiliului de miniștri din 3 Nov. 1940. No. 7800/1940 M. E. — se numesc de către Ministrul de interne — bineînțeles la propunerea prefectului, respective primarului din municipiu.

De curând au apărut numiri ici-colo, mai proaspete sunt numirile pentru județul Kolozs-Cluj și orașul (municipiul) Kolozsvár-Cluj.

Numărul consilierilor pentru județul Kolozs-Cluj este stabilit în 120, iar pentru oraș în 56.

Pentru județul Kolozs-Cluj din 120 consilieri români au fost numiți 27. Iată numele consilierilor județeni: Adelinean Aurel preot, Blag Vasile, Bochiș Simion Bogdănesu, Bujor Simion, Chifor Petre (Aghireș), Curea Simion preot, dr. Demeter Ioan medic, Deac Nicolae, Dancu Vasile profesor, Forna George (Aștileul mic), Dr. Hațieganu Emil (Kolozsvár-Cluj), Illés Victor, Cozma Vasile preot, Lupăș Alexandru Mihăiești, Mihali Victor avocat, Mureșan Cornel

preot, dr. Nossa Vasile avocat, Nossa Ioan Dol, Dr. Pop Victor protopop, Pop Petre preot, Popovici Emil Kolozs-Cojocna, Recheșan Vasile lui Indrei (Aștileul mic), Russu Romulus fost prim-prefet, dr. Tămașiu Simion avocat, Tămașan Virgil preot, dr. Vorne Sabin avocat, Velle Gheorghe.

În consiliul orașului Kolozsvár-Cluj au fost numiți 2 români: protopopul gr. cath, dr. Băliban Virgil Kolozsvár-Cluj și Costea Ioan protopop-subst. ortodox.

Consilieri pentru județul Maros-Torda—Mureș-Turda și municipiului Marosvásárhely—Tg.-Mureș. — După cum comunică corespondentul ziarului nostru — pentru județul Maros-Torda—Mureș-Turda — dintre 150 — au fost numit 7 români și 5 sași.

În consiliul orașului Marosvásárhely-Tg.-Mureș — nu a fost numit niciun român.

Se mai aude, că s'au făcut numiri de consilieri și'n alte județe și orașe.

Rugăm corespondenții noștri să ne comunice de urgență numărul și numele consilierilor numiți.

Generalul Antonescu a dat un decret prin care:

Bunurile deținute de dna Lupescu în valoare de 53,700,000 Lei trec în posesiunea statului român

BUCUREȘTI, 31. — Generalul Ion Antonescu, conducătorul statului român a semnat un decret, în urma raportului înaintat de d. profesor Mihail Antonescu, ministru de stat, prin care a dispus exproprierea tuturor imobilelor aparținătoare dnei Elena Lupescu. Valoarea aproximativă a acestor imobile este de 53 milioane 700 mii lei. Bunurile dnei Lupescu trec în posesiunea statului fără nici o despăgubire. Toate persoanele care au cunoștință de depozite bancare, creanțe sau bunuri mobile și imobile, aparținătoare sau convenite dnei Lupescu, sunt invitate să anunțe acest

fapt Președinției consiliului de miniștri în termen de 15 zile, sub sancțiunea urmărilor legale.

Amiralul Darlan a plecat din nou la Paris

VICHY, 31. (DNB). — Amiralul Darlan, vice-președintele consiliului de miniștri a plecat Duminecă după masă cu un automobil la Paris. Înainte de plecare vice-președintele consiliului de miniștri a avut o lungă întrevedere cu amiralul Leahy, ambasadorul Statelor-Unite la Vichy. Cu această ocazie s'au discutat problemele aprovizionării Franței cu alimente. (MTI).

Președintele Roosevelt pentru o mai pronunțată solidaritate

Un violent atac la adresa puterilor dictatoriale și a comunistilor —

WASHINGTON, 31. (DNB). — Președintele Roosevelt reîntorcându-se din călătoria făcută pe mare a invitat populația americană la o solidaritate mai pronunțată. Președintele a accentuat, că statele dictatoriale periclitează solidaritatea și democrația americană. Acest pericol ia din zi în zi proporții mai mari. Președintele atrage atenți-

nea cetățenilor să reziste propagandei ce se desfășoară pentru a crea confuzii. Propaganda puterilor axei răspândește evanghelia intimidării. În fine președintele Roosevelt a atacat pe comunisti, arătând că din actele lor rezultă că nu se interesează de interesele adevărate ale muncitorilor liberi. (MTI).

Unitățile navale engleze au atacat 4 vase franceze

VICHY 31. (DNB). — Se anunță oficial, că Duminecă dimineața vase de război engleze au oprit și au atacat în apropierea țărmurilor franceze între Nemours și Oran 4 vase comerciale franceze, care navigau în coloană. Vasele franceze au plecat din Casablanca spre Oran. Artileria franceză de coastă a intervenit imediat și sprijinind antitorpilorul francez „Simoun“, a reușit să alunge formațiunea navală britanică compusă dintr'un crucișător și 5 distrugătoare de torpiloare. Vasele franceze și-au continuat drumul.

ATACUL A FOST RESPINS DE ANTITORPILORUL „SIMOUN“

VICHY, 31. (Havas). — Antitorpilorul „Simoun“, care s'a angajat în mod eroic în luptă față de unitățile navale britanice, care au atacat coloana de vase franceze, care s'au îndreptat spre Oran, — aparține grupului naval „Sirocco“. Acest grup naval se îngrijește dela izbucnirea războiului de apărarea vaselor comerciale. Mulțumită intervenției antitorpilorului „Simoun“ vasele comerciale franceze atacate au reușit să ajungă în portul Oran.

Este inexplicabil faptul, că de ce

au atacat vasele britanice vasele franceze care au navigat în apele franceze, care porneau dintr'un port aparținând imperiului colonial francez spre alt port francez. Atacul englez nu poate fi justificat nici prin măsurile de blocadă, deoarece s'a produs chiar în apropierea țărmurilor franceze.

Vasele franceze au transportat făină, zahăr și cereale populației indigene din Algeria. Din lupta navală, deși unitățile navale engleze erau într'o vâdită superioritate numerică, antitorpilorul francez „Simoun“ a ieșit victorios cu ajutorul artileriei de coastă și astfel cele 4 vase comerciale franceze au ajuns în golful Nemours. (MTI).

Cercurile jugoslave desmint știrea că 4 generali jugoslavi și-ar fi oferit serviciile Greciei

BELGRAD, 31. (DNB). — Cercurile competente desmint categoric știrea răspândită că trei generali ai armatei jugoslave ar fi plecat la Atena pentru a-și oferi serviciile lor Greciei. De asemenea se desminte și știrea că 4 aviatori militari jugoslavi, ar fi sburat cu aparatele lor în Grecia în același scop. (MTI).

Aveți curajul să Vă expuneți la o decimare?

Știind că acolo ajunge rândul numai la unul din zece. In schimb la loteria de clasă câștigă tot al doilea loz — deci care are mai multe lozuri — nu prea poate scăpa soarta norocoasă.

Tragerea la 5 Aprilie

„Orașul lumină, în întunec besnă...”

Sub acest titlu „Magyar Nemzet” publică un interesant reportaj din Paris al corespondentului său. Ii reproducem, aproape în întregime, în cele ce urmează:

Paris, (Martie). — Când pornește din Vichy, trenul e încărcat și plin de gălăgie. Mai mult, poate am putea spune, că e și vesel. Dar pe măsura ce locomotiva înghițe kilometrii, pasagerii devin tot mai tăcuți și mai posomorâți. Glasurile se sting, gesturile mor. Doamne, oare vom putea trece?

Pentru că, doar câțiva posedă permis legal ce dă drept la trecerea liniei demarcațională. Ceilalți merg la noroc, contează pe întâmplare, de pildă, că va fi de serviciu acel ofițer german, blond și grăsuț, căruia câteodată i-se face milă de bieții *citoyens* sau că se vor putea strecura prin cordonul de baionete și apoi pe aici și-e drumul. In acest tren întunecos și înghețat se înghesuie ultimii refugiați ai catastrofei, care au rezistat până acum... Dar acum sunt flămânzi și au hainele uzate; cu ultimele centimi împrumutate și-au scos biletul ca să se întoarcă la casa părăsită, despre care nu știu că, peste tot, mai poate fi găsită.

Inaintând tot mai spre Miază-noapte, ruinele se întănesc din ce în ce mai des, iar în la Madelaine care, la granița țării sfârtecată în două, este, din partea franceză, gara terminus, chipul răboiului pierdut se înfățișează prin rămășițe carbonizate și mormane de pietre. Poate, că acasă îi așteaptă mizeria și pieirea... dacă pot ajunge cumva acasă.

Peste un ceas și ceva când mașina găfăie mai departe în partea ocupată a țării, garnitura e goală. Intre posturile franceze și germane, dealungul liniei demarcaționale, se întinde îngustă *no man's land*, țara nimănui, unde se împiedecă tovarășii de drum. Mai întâi au fost siliți să se dea jos evreii, apoi ceilalți „iregulari”, cu capul plecat, disperați. Trenul de Paris se târește gol, mai departe, peste pământurile înghețate și nelucrate, în cea mai mare parte. Două, trei persoane umblă hai-hui câte într'un vagon, pe după perdele trase și în lumina stearsă, de visare, a lămpilor albastre.

In gara Austerlitz, pasagerii sunt primiți

de năvala șomerilor. „Monsieur, vă duc bagajul până acasă”. Șoferii din zori de zi, afumați puțin, din alte vremuri... au dispărut. Acum, oamenii lipsiți își leagă geamantanele cu curele de două părți și frânți de apăsarea poverii, în pași chinuți de fugă, ca niște culii din Shanghai sau ca otenii bucureșteni, pornesc pe asfaltul înghețat spre stația de metrou.

E abia ora 6 dimineața și orașul e cufundat de întunec și are aspect de noapte și totuși Parisul, Parisul comod și patrician e în picioare. Vagoanele de clasa I ale metroului, pe care inscripții în două limbi arată că sunt *réservé aux Allemands, reserviert für die Deutschen*, sunt goale încă, dar clasa II este supraîncărcată: cetățeni și cetățene, cu coșuri în mână își încep goana de fiercare zi după pâine. Puhoiul aleargă încoace și încolo din rue Lepic, în rue Buci și de aici în rue Mouffetard și în celelalte străzi cu piețe, dintr'o circumscripție într'alta. Diferitele svonuri se alungă unele pe altele: în arrondissement-ul al doilea se zice că se împart cartofi, în al doisprezecelea ouă, cineva a auzit că este unt la Porte Clignancourt și mulțimea se izbește dintr'o parte a Senei în cealaltă, după vorbe goale, dela Nord la Sud, dela Apus la Răsărit, mai departe, mai departe... Ziua trece în așteptări, rânduri de kilometri fac coadă în fața prăvăliilor, dar numai primii ajung să primească ceva. Apoi se afișează tabla: „*Il n'y a plus rien a vendre*”. Obloanele prăvăliilor se ridică mai târziu, dar coada se începe din zori.

Unde au dispărut alimentele? La această întrebare nu este răspuns... Teritoriile bogate cad doar în partea ocupată...

Intunecarea pentru apărarea pasivă e atât de completă, încât nici în Piața Concorde, care totuși a fost focarul de lumină și de urbanism, nu se poate face un singur pas fără lumina lămpii de buzunar. Insa lămpile sunt mici și becurile lor sunt acoperite cu hârtie albastră. Femeile le fixează în butonieră, la închizătoarele poșetei sau chiar pe vârfulurile pantofilor. Mii și mii de licurici lasă dăre luminoase între ziduri.

In cartiere mai sărace, micuături jalnice străbat noaptea. Cetățeni mizeri, starea a patra, vâra sub braț motanii, cu gesturi îngrijorate. Să presupunem că în aceste gesturi se manifestă iubirea de animale și nu dramatica mizerie a vieții franceze.

GALLICUS

Știri din Marosvásárhely (Tg.-Mureș)

(Dela coresp. nostru). — A decedat Șoptorean Zaharie învățător pensionar. Defunctul era de 75 ani și făcea parte din vechea generație de învățători confesionali — cu mari merite pentru neam. Fi-i parte cu dreptii.

Ministerul de Interne a făcut pentru județul Maros Torda (Mureș-Turda) numirile de notari:

S'a numit un singur notar român, cu numele: Moldovan Constantin, pentru comuna Tekeujfalu (Lunca).

In comuna Názánfalva-Nasna la

16 Martie a. c. la o sfințire de steag — ing. Bobletec, a ținut o cuvântare, îndemnând locuitorii comunei — după cum spune ziarul „Magyar Szó” (cuvânt unguresc) din Marosvásárhely-Tg.-Mureș la credință față de națiune și statul lui Sf. Ștefan.

— Biroul advocațional dr. COROIU ALEXANDRU și dr. CRISTEA GHEOR. GHE funcționează și pe mai departe în Dés-Dej, Czako Zsigmond-u. 24.

— Biroul advocațional dr. GEORGE ANCA funcționează și pe mai departe în Dés-Dej, în clădirea Szamosvölgyi Román Bank (fostă Banca Românească), preluând și birourile advocaționale dr. Corui Valer și dr. Aurel Ghițu.

Credințe și credința religioasă

In continuarea conferințelor din Catedrala ortodoxă, Duminecă, 30 Martie a vorbit părintele prof. dr. Ioan Pașca despre Credințe și Credința religioasă.

Conferențiarul a plecat dela constatarea că noțiunea de „credință” are multiple înțelesuri, care se deosebesc în mod categoric unele de altele.

Adeseori auzim cum unul își ridică glasul și spune ceeace odinioară a spus Toma: *Nu cred decât ceeace văd*.

De altă parte mama crede în viitorul lui ei, iar generalul în biruința oștirii sale. Doctorul ca și bolnavul cred că doctoria sau cura prescrisă va aduce tămăduire.

In toate aceste cazuri se exprimă prin noțiunea de credință o convingere bazată pe cazuri asemănătoare, pe anumite calcule.

Altul este însă înțelesul credinței pentru aceia care confundă credința ca o închipuire ce izvoarește din diferitele nevoi de existență umană.

Dar de toate aceste „credințe” trebuie să distingem și să nu amestecăm cu ele „Credința religioasă”. Geneza acesteia pleacă din alt izvor și se îndreaptă spre o țintă proprie.

Atunci când zicem că noi credem spusele cuiva, primim ca adevărată mărturia, fie din trecut, sau din vremea de față, în baza autorității acelei mărturii și având convingerea, că nu-i interesată a ne induce în eroare.

Această credință se deosebește de toate celelalte „credințe”. Prin aceasta noi primim ca adevărate lucruri pe care nu le-am văzut. Intocmai așa definește Sf. Pavel *Credința religioasă: Adevărarea lucrurilor nevăzute* — și aceasta este credința adevărată care merită pe deplin numele de cre-

dință. Celelalte înțelesuri pe care le are azi noțiunea de credință nu fac decât să contribuie la confuzia ce stăpânește multe minți când rostesc sau aud cuvântul „credință”.

In decursul vremurilor Dumnezeu a des-tănut anumite învățături și lucruri neamului omenesc. De câte ori primim ca adevărate cuvintele lui Dumnezeu, pentru faptul că Dumnezeu știe tot adevărul și el nu ne înșală, Dumnezeu fiind, adică le primim în baza autorității Lui, săvârșim și trăim un act de credință religioasă.

Iar criteriile după care noi putem deosebi cuvântul lui Dumnezeu de al oamenilor sunt prorociile împlinite și minunile săvârșite.

Venirea lui Iisus a fost prorocită cu veacuri înainte și s'a petrecut întocmai după cuvântul prorociilor. Iar incusinta și știința omenească oricât ar progresa nu va putea să zică morților din morminte: *ieșiți afară și ei să iasă*; nici să ungă cu tină ochii orbi din naștere și să vadă.

Misterele creștine în virtutea cărora noi ne curățim de păcate, ne împărtășim prin prescură și vin cu însuși trupul și sângele Domnului, evident că nu le putem pricepe cu slăbănoaga noastră minte — ci le primim tocmai în baza autorității dela care le avem. Aceste și toate cele adevăruri pe care le avem dela Dumnezeu formează adevărata temelie a vieții. Credința această ne cârmuiește gândirea și viața deopotrivă — de aceia totdeauna a avut dușmani și va avea. Credința religioasă nu poate fi indiferentă pentru nimeni. Ori ești prieten al lui Dumnezeu prin credință, ori dușman. Dar să luăm aminte că din această luptă, biruitor a ieșit totdeauna Dumnezeu.

Preot FL. MUREȘANU

Scrisorile lui Jean Eiffel

In arhivele fostei școli politehnice din Moscova au fost descoperite scrisorile inginerului Jean Eiffel, scrise între anii 1900—1907. Pe vremea aceia cunoscutul constructor realizase celebrul turn din Paris, care-i poartă numele, un impresionant viaduct, podul Margareta dela Budapest și a inspirat, prin realizările lui, inginerii zgărie-norilor din New-York.

In aceste scrisori Eiffel evoacă începuturile lui grele, nereușita la școala Centrală, profețiile înaltelor autorități ale științei industriale care i-au prezis că nu va face nimic bun. Ca potrivnici faimosul inginer, nu-i avea numai pe maeștrii tehnici, ci și pe literați. Francoise Copée, Sully Proudhomme, Huysmans, Sardou, Maupassant semnaseră un manifest în momentul construirii turnului, protestând împotriva ridicării în mijlocul Parisului a unui turn deja botezat „al lui Babel”.

Nu-și închipuiău că turnul va purta numele constructorului evocând epoca în care a fost construit — că în războiul din 1914—1918 să servească telegrafia fără fir și că va fi cea mai minunată afacere a secolului. Capitalul subscris de membrii familiei Eiffel și de câțiva „aventurieri”, a fost amortizat în șase luni.

La ultimul etaj al turnului era amenajată o încăpăre, la 300 metri înălțime, un mic apartament, prevăzut cu tot confortul. Aici a studiat Eiffel influența atmosferică asupra rigidității scheletului metalic și a scris scrisorile găsite astăzi.

Cărți literare, didactice, teologice, bisericesti, obiecte pentru cultul divin, imprimate și rechizite pentru birou la

Librăria Eparhială

Kolozsvár-Cluj, Piața Adolf Hitler nr. 2

— Biroul avocatului dr. IOAN OLTEANU, continuă a funcționa în Marosvásárhely-Tg.-Mureș, str. dr. Gece Dániel 21 (lângă Curtea de Apel).

— Biroul advocațional dr. IOAN MEZEI funcționează și pe mai departe în Dés-Dej, Bethlen Gábor-u. 19.

Constipațiunea

influențează rău munca organizmului. In purgativul DARMOL vă puteți încrede căci e bun și gustos, servindu-vă bine.

DARMOL

— La prepararea cafelei bune se cere în primul rând cafea bună și anume: cafea de boabe sau de malată, apoi o excelentă aromă cum e cafeaua de ci-coare FRANCK.

Mica Publicitate

VÂND sau schimb vilă centrală nouă ultra-modernă, patru locuințe confortabile. Adresa la ziar. 231

CUMPĂR casă la Kolozsvár-Cluj în valoare de 400—600 mii lei. Plătesc la Timișoara. Rátz, Kolozsvár-Cluj, Magyar-u. nr. 70. 238

DE VÂNZARE intravilan 5000 mp. în centrul orașului, Honvéd-u. 14. Informațiuni: Rudolf Mosse, Kolozsvár-Cluj, Kossuth Lajos-u. 4.

SCHIMB sau vând două locuri de casă în cartierul CFR. Grivița București. Valoarea 400 mii lei. Adresa: Szabó, Kun Géza-u. 11 (fost Gojdu). 237

IEFTIN și bine lucrează croitor român, Str. Barabás Miklós (fost Coroian) Nr 1. Primește pentru confecționare costume pentru dame și domni.

CUMPĂR pian scurt sau pianină și în provincie ori unde. Ofertă sub „Profesor” la Ad-ția ziarului. 234

PREDAU ore de desen cu metode academice. Adresa: Pleșa C., Tinodi-u. 12.

DULGHER de construcții (lemnar) român angajează și primește orice lucrări în bransa construcției, reparații de orice natură. Adresa la ziar, sub „specialist calificat”.

INSTALATOR Je apeduct, român, meseriaș de specialitate, face instalări, reparații cu prețuri reduse. Adresa la ziar sub conștiincios.

Cronica externă

Germania nu va tolera ca elemente din soldă britanică s'o batjocorească și s'o provoace

— Guvernul jugoslav a aprobat bugetul. Regina-mamă Maria e în Anglia. Atașatul militar german din Belgrad a fost insultat. Germania mai așteaptă. Protestul ambasadorului german la Belgrad. Populația germană a fost maltrată. Tunuri grele pe coastele Mării Negre. Jugoslavia dorește neutralitatea absolută. Macek n'a acceptat încă să între în guvern —

— In Italia nimeni nu și-a făcut iluzii în privința războiului din Africa —

Evenimentele din Jugoslavia au luat o întorsătură gravă. Semnificația pe care o au, vom cunoaște-o abia atunci, când se vor desfășura în toată amploarea lor.

GUVERNUL JUGOSLAV A APROBAT BUGETUL

S'a crezut, că în ședința consiliului de ministrii dela Belgrad se va clarifi-

Regina-mamă Maria e în Anglia

Regina-Mamă Maria, cu cei doi fii ai săi se află — după cum anunță ziarul „Magyar Nemzet“, — în Anglia, dar e posibil, ca în urma evenimentelor să se înapoieze toți trei în Jugoslavia.

O știre gravă și care ne parvine dela Berlin, anunță, că legația germană și italiană dela Belgrad au început pregătirile pentru plecarea su-

Atașatul militar german insultat

In urma evenimentelor de Joi, cari sunt acum bine cunoscute, se afirmă, că și atașatul militar al legației germane, căpitanul Moser, a fost insultat și rănit de manifestații. Incidentul fiind considerat ca foarte serios, de însăși cercurile guvernamentale jugoslave, șe-

O notă semificioasă germană

Agencia „Magyar Távirati Iroda“ transmite o notă semificioasă germană, după care la ministerul de Externe a Reichului s'a declarat în legătură cu situația din Jugoslavia, că Germania observă cu cea mai mare atenție, dar cu o răceală glacială cele ce se întâmplă în Jugoslavia. Interesul privește mai ales măsura în care noii conducători ai țării se lasă influențați de grupurile sovietice sârbe și de alte elemente antigermane.

Se subliniază în Wilhelmstrasse, că noul guvern jugoslav n'a făcut încă nici o declarație oficială, astfel, că cercurile competente germane nu vor lua nici o atitudine până când nu vor cunoaște în mod precis politica externă al noului guvern. Declarațiile unor personalități politice, și a unor miniștrii nu sunt luate în seamă în aceasta privință. Guvernul ca atare n'a comunicat încă atitudinea sa în legătură cu pactul tripartit, la

Protestul Germaniei

Guvernele german și jugoslav n'au avut până acum decât un singur contact și anume Vineri d. a., când ministrul Von Heeren a protestat împotriva insultelor suferite. Guvernul jugoslav și-a exprimat în mod oficial regretul asupra celor întâmplate. Ambasadorul Germaniei a fost insultat atunci, când cu prilejul depunerii jurământului Regelui Petru al II-lea d. Von Heeren s'a îndreptat în automobilul său spre catedrală. Mulțimea recunoscându-l, a început să-i facă o manifestație ostilă.

La Berlin se constată în consecință, că situația din Jugoslavia e confuză. Evenimentele din ultimele zile arată, că există o tendință care îndreaptă lucruri-

ca politica externă a guvernului Simovici. Agenția oficioasă „Avala“ anunță însă, că consiliul n'a făcut decât să aprobe noul buget al statului.

Ziarul „Politika“ din Belgrad crede a ști, că în cercurile autorizate să speră că situația se va normaliza. Svonurile cari se contrazic, adeseori sunt tendențioase. Nu sunt semne după care s'ar putea crede, că Belgradul s'ar pregăti să ia inițiative senzaționale.

pușilor germani și italieni din Jugoslavia, în cazul când situația s'ar agrava.

Reprezentanțele diplomatice germane au început Sâmbătă înscrierea supușilor germani în toată țara.

Vineri seara un vapor a plecat din Viena spre Belgrad pentru a lua pe bord primul transport, care va părăsi chiar astăzi Jugoslavia.

Germania mai așteaptă

ful marelui stat major s'a prezentat Sâmbătă la ambasadorul Von Heeren, prezentând scuzele guvernului și a Țării pentru cele întâmplate.

In cursul dimineții de Sâmbătă numeroși supuși germani s'au refugiat la legație.

care Jugoslavia și-a dat recent adeziunea. Cu prilejul aderării, Germania și-a exprimat simpatia sa față de Jugoslavia, insistând, că consideră adeziunea ca foarte importantă pentru menținerea păcii și liniștii în Sud-Estul Europei.

Dacă noul guvern jugoslav se va opune acestei politici, el va vedea consecințele. Germania așteaptă, căci știe să aștepte, dar nu va tolera ca elemente din soldă britanică s'o batjocorească și s'o provoace.

Ultimele evenimente arată, că mișcările antigermane din Jugoslavia iau proporții, iar tendința antigermană se înăsprește pe zi ce trece. Deoarece cercurile competente dela Berlin nu dispun deocamdată de comunicări oficiale, ele nu știu dacă e vorba de excese iresponsabile în legătură cu tulburările din politica internă, sau dacă evenimentele s'au desfășurat cu știrea conducătorilor responsabili jugoslavi.

le spre înrăutățirea raporturilor germano-jugoslave. In ce măsură reprezintă aceasta tendință năzuințele guvernului, nu se știe încă în clipa de față, dar e sigur, că problemele politice interne privesc îndeaproape politica externă. Nimeni nu mai contestă astăzi, că la Belgrad anumite elemente se străduesc să înrăutățească raporturile Jugoslaviei cu Germania și Italia în legătură cu pactul tripartit. Cercurile competente germane vor aștepta în hotărârile lor până când vor putea constata, dacă evenimentele din Jugoslavia au numai un caracter tranzitoriu, sau reprezintă însăși directivele noului regim instaurat.

POPULAȚIA GERMANĂ MALTRATĂ

„Uj Magyarság“ anunță din Vârșeș, că populația germană, care a dat dovadă întotdeauna de loialitate, este insultată peste tot. Bande de „cetnici“ venite în Banatul sârb maltratează pe germani a căror mahnire nu mai cunoaște margini.

DNB. anunță din Belgrad că în capitala jugoslavă au fost răspândite foi volante cu un conținut batjocuritor pentru Germania.

T. P. transmite din Belgrad, că elemente iresponsabile au atacat la Maribor în două rânduri proprietăți private. Guvernul jugoslav a organizat o pază severă a legațiunii-

Roosevelt a oferit ajutorul Americii Jugoslaviei

Agencia „DNB“ anunță din New-York, că ziarele „New-York Herald Tribune“ și „New-York Daily Mirror“ publică în titluri, că Președintele Roosevelt a oferit Regelui Jugoslaviei ajutorul Statelor Unite.

Agencia „NST“ transmite din Washington, că d. Roosevelt a adresat o telegramă Regelui Petru al II-lea, în care a subliniat, că Statele Unite ca și Jugoslavia, stau pe baza principiilor libertății și toleranței. In același timp d. Roosevelt l'a asigurat pe Rege, că Statele Unite sunt dispuse să acorde ajutorul lor și Jugoslaviei în spiritul legii de ajutorare a democrațiilor.

Dealtfel ministrul Statelor Unite la Belgrad a remis Vineri o notă mini-

lor germană și italiană și a diferitelor clădiri sau instituții germane sau italiene

Generalul Stefanovici, comandantul militar al Capitalei a dat o ordonanță în baza căreia ora de închidere a cafenelelor și restaurantelor a fost fixată la miezul nopții. La periferie localurile vor închide la ora 10 seara.

strului de externe Nincici, iar Sâmbătă i-a făcut o nouă vizită ministrului, cu care s'a întreținut timp de două ore.

Ziarul „Neues Wiener Tageblatt“ scrie, că în timp ce d. Von Heeren, cât și colegul său englez Campbell, îndeplinesc în cursul evenimentelor recente mai mult un rol pasiv de observatori, Arthur Lane, ministrul Statelor Unite a avut o activitate extrem de intensă. Timp de 4 săptămâni el a depus mari eforturi spre a influența pe politicienii dela Belgrad. In decursul acestui timp — după cum el singur a recunoscut — zilnic a avut 4—5 întrevederi cu personalități jugoslave, căutând să le convingă că America va da tot sprijinul ei statelor, cari sunt gata, să se apere, intervenind în război alături de Anglia.

Tunuri grele pe coastele Mării Negre

Ziarul „Deutsche Allgemeine Zeitung“ afirmă că generalul american Tinein ar fi declarat, că Statele-Unite vor trimite înaintea sfârșitului lunei Aprilie o armată de expediție în Balcani. Ziarul german observă, că în timp ce aceste svonuri încep să circule, germanii au și luat măsuri de securitate. Ziarul subliniază telegrama agenției DNB, care anunță, că armata germană a început organizarea apărării coastelor Mării Negre în România și Bulgaria, instalând tunuri grele pe aceste coaste.

In aceeași ordine de idei „Giornale d'Italia“ declară, că dacă Roosevelt s'ar pripi în acțiunile sale, în USA ar izbucni tulburări interne.

In cercurile competente italiene se declară că la Roma și la Berlin se dau dovezi de o excesivă toleranță și rezervă față de evenimentele dela Belgrad. Această toleranță însă are și o limită.

Ultimele telegrame sosite din Roma și Berlin — după relatarea corespondentului ziarului „Magyar Nemzet“ — anunță înrăutățirea situației și încordarea atmosferei. Manifestațiile antigermane și maltrătarile germanilor au provocat o atmosferă extrem de nefavorabilă, iar explicațiile date de ministrul de externe Nincici nu sunt considerate ca o satisfacție.

Familiiile germane cari locuiesc în hotelurile din Belgrad, au părăsit țara.

COMPLECTĂ ȘI ABSOLUTĂ NEUTRALITATE

In cercurile guvernamentale jugoslave s'a declarat ziaristilor streini, că noul guvern este hotărît să readucă Jugoslavia pe linia politice de complectă și absolută neutralitate, în sensul adevărat al dreptului internațional.

D. Macek n'a acceptat încă vice-președinția consiliului de miniștri

Agencia DNB. anunță că la Zagreb nu s'a publicat încă lista noului guvern, iar d. Macek n'a acceptat până acum portofoliul de vice-președinte în guvernul Simovici. Se pare că croații așteaptă recunoașterea din partea Regelui a acordului sârbo-croat încheiat de Macek cu Tvetkovici.

In cursul zilei de Sâmbătă și la Zagreb au avut loc manifestații — anunță MTI. — Universitatea a fost închisă. Poliția a luat măsuri de a preveni excese ca acele dela Belgrad.

Ziarul „Vreme“ a fost suspendat, iar șef-redactorul său Stochici arestat, împreună cu

alți ziaristi cunoscuți ca prieteni ai Germaniei.

Ziarul „Vecer“ a fost suprimat. Eri a fost arestat Drincic Dragomir, fostul prefect al poliției din Belgrad.

APELUL LUI ROOSEVELT

MTI. transmite declarațiile făcute Duminică de d. Roosevelt, care a făcut apel la unirea tuturor americanilor împotriva statelor dictatoriale, care amenință libertățile democratice. Președintele a cerut națiunilor americane să nu se lase influențată de defecțiștii cari răspândesc teama.

(Continuare în pag. 4-a)

ULTIMA ORĂ

In Jugoslavia continuă demonstrațiile antigermene

— Numeroși supuși germani și italieni au părăsit Croația. — La Osiek poliția a șarjat mulțimea care demonstra alături de axă —

— La Zagreb continuă tratativele între croați și guvernul din Belgrad —

Evenimentele petrecute în Jugoslavia, după schimbarea de regim din 27 Martie, pun într-o lumină cu totul nouă poziția pe care o ocupă Jugoslavia în echilibrul de forțe din Sud-Estul european. Cu toate asigurările date de cercurile competente jugoslave, că schimbarea de regim nu comportă nici o modificare de ordin extern, ultimele relații ale agenției DNB asupra violenței crescânde a demonstrațiilor antigermene din centrele principale ale Jugoslaviei, dovedesc, că cele întâmplate în ziua de 27 Martie se îndreptau în primul rând împotriva pactului tripartit, la care vechiul regim Tvetcovici își dase adeziunea.

In problema croată situația este neschimbată. Reprezentanții dr-ului Macek continuă la Belgrad tratativele cu guvernul, în timp ce trimișii primului ministru Simovici se află la Zagreb și sunt în permanent contact cu frunzașii croați.

O indicație asupra sentimentelor pe cari le nutresc croații față de situația dată, ar putea-o forma manifestația organizată la Marburg în cadrul căreia s'a cerut respectarea angajamentelor luate față de puterile axei. Demonstrația a fost împrăștiată de poliția, care a șarjat mulțimea cu săbiile.

ZAGREB 31. (DNB.) — Cercurile politice croate atribuie o importanță deosebită faptului, că la consfăturile, care au avut loc Duminică la d. dr. Macek și la d. Subasici, banul Croației, a asistat și d. Sava Cozanovici, noul ministru al alimentației și frunzașul partidului democrat. Ministrul alimentației a sosit Duminică dimineața la Zagreb și după terminarea consfăturilor s'a reînnoit imediat la Belgrad. (MTI.)

BELGRAD 31. (MTI.) — Cei 1100 de supuși germani, cari au domiciliat în capitala Jugoslaviei, au plecat Duminică

că seara la ora 9 pe bordul vasului „Uranus” spre Germania.

ROMA 31. (DNB.) Din știrile recente rezultă, că supușii italieni stabiliți în Jugoslavia, precum și corespondenții ziarelor italiene vor părăsi teritoriul Jugoslaviei. (MTI.)

CROAȚII MANIFESTEAZĂ ALĂTURI DE AXĂ

GRAZ 31. (DNB.) — La Osiek populația croată a manifestat alături de axă. Poliția și armata au atacat cu săbiile pe manifestații, dintre cari mulți au fost răniți. (MTI.)

Supușii germani părăsesc Jugoslavia

ZAGREB 31. (Stefani.) — Supușii Reichului stabiliți în Croația au făcut pregătirile necesare pentru părăsirea țării. Autoritățile croate și-au exprimat regretele pentru plecarea lor și în măsură posibilă au ajutat pe germani, asigurând, că plecarea lor să se

desfășoare fără tulburări. Guvernământul din Laibach a pus la dispoziția populației germane trenuri speciale. Primul tren special, transportând circa 800 supuși germani, a plecat Duminică seara la ora 20, iar al doilea tren a plecat noaptea la ora 1. (MTI.)

Presa italiană consideră gravă situația din Jugoslavia

ROMA 31. (MTI.) — Presa italiană comentează evenimentele din Jugoslavia pe un ton hotărât. Tonul grav și hotărât al comentariilor de presă își au explicațiile în demonstrațiile antigermene și antiitaliene din Jugoslavia și în faptul, că cercurile competente germane și italiene încă nu au primit nici o comunicare oficială, dacă noul guvern jugoslav respectă sau nu aderarea Jugoslaviei la acordul tripartit. Până la soseirea răspunsului la această întrebare, situația jugoslavă este considerată neclară la Roma.

Ziarele italiene relevă indeosebi știrile ce sosesc despre antagonisme dintre sârbi și croați. Ziarul „Gazetta del Popolo” publică un articol intitulat „Situația începe să devină critică”, având ca subtitlu „Atitudinea provocatoare sârbă — Excesele soviniște”.

In baza relațiilor sosite din Budapesta, ziarul „Popolo d'Italia” anunță, că și în Ungaria situația Jugoslaviei este considerată foarte tulburătoare și mult mai gravă decât ar fi de dorit.

PRESA BULGARĂ ȘI EVENIMENTELE DIN JUGOSLAVIA

SOFIA, 31. (DNB.) — Deputatul guvernamental Zanev a constatat într-un articol publicat în ziarul „Duna” că criza jugoslavă

s'a agravat. Din evenimentele petrecute dela 27 Martie încoace rezultă că schimbarea de guvern s'a îndreptat împotriva acordului tripartit. Acest fapt rezultă și din demonstrațiile antigermene cari se succed din zi în zi.

Se poate constata fără îndoială că poporul croat nu sprijină noul guvern. D. Macek șeful partidului țărănesc croat, nu este dispus să între în guvern, până ce acesta are o orientare antigermană. (MTI.)

SUPUȘII GERMANI RĂNIȚI ÎN CURSUL UNOR DEMONSTRAȚII LA NOVISAD

GRAZ, 31. (Stefani.) In cursul demonstrațiilor ce au avut loc la 28 Martie în orașul Novisad au fost răniți 2 supuși germani. Unul a fost transportat la domiciliu, iar celalalt a fost transportat la spital. — (MTI.)

BELGRAD, 31. (DNB.) — Ministrul Italiei la Belgrad a avut Duminică o lungă convorbire cu d. Nincici ministrul de externe al Jugoslaviei. (MTI.)

ATITUDINEA CROAȚILOR NU ESTE ÎNCĂ LĂMURITĂ

ZAGREB, 31. (DNB.) — Inginerul Kostovici, vice-președintele partidului țărănesc croat a plecat din încredințarea dlui dr.

Macek la Belgrad, unde va avea convorbiri cu factorii conducători ai noului guvern jugoslav. (MTI.)

DEMONSTRAȚII ANTIGERMENE LA MARBURG

SOFIA 31. (DNB.) — Elementele centraliste au organizat la Marburg demonstrații antigermene. Manifestanții au bătut până la sânge pe trecătorii, cari au refuzat să participe la demonstrațiile de stradă. In cursul demonstrațiilor au fost împărțite manifeste antigermene.

COMENTARIU AMERICAN PE MARGINEA EVENIMENTELOR DIN JUGOSLAVIA

WASHINGTON 31. (DNB.) — D. Lippmann, cunoscutul publicist american vorbește în ziarul „Washington Post” despre o orientare jugoslavă îndreptată împotriva Berlinului. — Autorul vede în evenimentele din Jugoslavia primul efect al legii de ajutorarea Angliei. Se pare, că statele ce simpatizează cu democrațiile, văd în ajutorul american un semn pentru schimbări esențiale. Mulțumită ajutorului american, Anglia va reuși să acorde Greciei sprijinul necesar și consolidând astfel frontul din Balcani, va reuși să sprijine în mod efectiv Jugoslavia împotriva puterilor axei.

Germania este perfect pregătită pentru a aplica lovitura decisivă Angliei

— „Invazia” — nu este exclus să se producă în perioada Aprilie—Septembrie a anului — scrie presa italiană —

ROMA, 31. (Stefani.) — Corespondentul ziarului „Gazetta del Popolo” anunță din Berlin, că Germania este perfect pregătită pentru a aplica lovitura decisivă Angliei. Această pregătire nu exclude ca aplicarea loviturii decisive să se producă prin debarcare de trupe.

„Invazia germană” atât de mult citată de presa britanică nu s'a întâmplat în anul trecut, dar se poate în perioada Aprilie—Septembrie a anului curent. De sine înțeles debarcarea trupelor germane se va face într'un mod cu totul deferit decât își închipue mulți, în baza experiențelor de până acum.

In schimb corespondentul ziarului „Popolo di Roma” serie din Berlin,

— REPREZENTANTUL pentru provincie al administrației ziarului nostru d. GRIGORE BOTU se află de prezent la Szilágyosmlyó—Șimleul Silvaniei, Szatmár m. în vederea achiziționării de abonamente, rugăm cititorii noștri să-i acorde tot sprijinul.

— ȘTIRI DIN SZILÁGY-SÁLAJ. In zilele de 21—25 Martie 1941 credincioșii din Völcsök-Ulcug de sub păstorirea părintelui Ilie Călăuz, protopop în Szilágysech-Cehul-Silvaniei, au luat parte la misiunile sfinte conduse de părintele dr. Gheorghe Coman, protopop în Vama. Misiunile au lăsat urme neșterse în inimile dornice de adevărata fericire. Părintele misionar cu învățăturile bine alese și expuse cu mult suflet, a în-

Tribuna Ardealului

Editor responsabil:
Prof. Dr. EMIL HAȚIEGANU

Redactor responsabil:
GH. V. GIURGIU

Cronica externă

(Urmare din pag. 3-a)

„Associated Press” anunță că d. Sumner Welles, subsecretar de stat al afacerilor streine al Americii, a primit în audiență pe miniștrii Jugoslaviei și Greciei. La sfârșitul audienței ziaristii s'au adresat celor doi miniștrii plenipotențari. In timp ce ministrul Jugoslaviei a refuzat orice declarație, ministrul Greciei a declarat — după cum anunță MTI. — că Jugoslavia e de acum stăpână în casa ei, fapt care bucură nespuse de mult pe greci.

IN ITALIA NIMENI NU ȘI-A FĂCUT ILUZII...

In ceea ce privește situația militară din Africa Orientală relevăm aci un articol publicat de Gayda fr „Giornale d'Italia”. Publicistul italian reamintește, că un popor nu numai cu prilejul victoriilor, dar și în zile grele dă dovezi de măreție sa. In Italia nimeni nu și-a făcut iluzii în privința soartei Africii Orientale. Acest teritoriu a fost izolat de Patria Mamă dela începutul ostilităților. Imperiul a fost prea tânăr pentru a-și fi putut organiza apărarea pe toată linia. Atunci când englezii au început ofensiva lor cu 500.000 de oameni, misiunea noastră a fost de a rezista cât mai mult posibil. Rezistența durează deja de 3 luni, uzând în cea mai mare măsură posibilă forțele inamicului.

Englezii au început atacurile lor împotriva Asmarei și Disedawei. Haile Selassie se află în fruntea coloanei sale la Djilalu.

CRONICARUL

că în ceea ce privește desfășurarea evenimentelor viitoare, capitolul decisiv îl formează pierderile crescânde ale englezilor. Corespondentul demonstrează cu cifre că Marea Britanie a pierdut în săptămâna ce s'a terminat la 23 Martie numeroase vase cu un tonaj total de 270 mii de tone și astfel Anglia nu mai poate conta decât pe un tonaj de maximum 17—18 milioane tone. Dacă atacurile germane vor continua în ritmul și cu elanul din Februarie, atunci forțele navale și aeriene germane vor trimite la fund lunar 700 mii tone, astfel că la sfârșitul anului Anglia nu va mai dispune decât de abia 10 milioane tone. — (MTI.)

dreptat inimile tuturor, spre scopul adevărat a omului. Rodul misiunilor s'a arătat prin 324 împărțări, în această filie cu 290 suflete, luând parte credincioșii dornici și din comunele învecinate.

SPECTACOLE:

TEATRU:

Concert simfonic

CINEMATOGRAFE:

ROYAL: Moșie de vânzare
EGYETEM: Vântul din pusta.
URANIA: Mama deșteaptă.